

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye a következő témában: „Az Európai Parlament és a Tanács rendelettervezete a Szlovéniára alkalmazandó egyes rendelkezések végrehajtási dátumáról szóló 1228/2003. (EK) sz. rendelet módosítása tárgyában”

(COM(2004) 309 végleges – 2004/0109 (COD))

(2004/C 302/10)

2004. május 11-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 95. cikkelye alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fent említett kérdésben.

A „Közlekedés, energia, infrastruktúra és információs társadalom” szekció, melynek az volt a feladata, hogy a Bizottság munkáját előkészítse ezzel a témával kapcsolatban, 2004. június 10-én fogadta el véleményét. Az előadó Jan SIMONS volt.

A 2004. június 30-án és július 1-jén tartott, 410. plenáris ülésén (a június 30-i ülésen) az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 158 igen, 2 nem szavazattal, és 7 tartózkodás mellett az alábbi véleményt elfogadta.

1. Bevezetés

1.1 Az Európai Parlament és a Tanács 1228/2003. (EK) sz. rendelete a határokon át történő elektromos energiacsere hálózatára történő csatlakozás feltételeiről azt célozza, hogy igazi elektromos energetikai belső piac jöjjön létre a határokon át történő elektromos energiacsere élénkítése révén. Ehhez a költségeket tükröző, átlátható és közvetlenül végrehajtható, méltányos szabályokra van szükség, amelyek a hálózat szerkezeti szempontból összemérhető zónákban tevékenykedő hatékony kezelőinek összehasonlításán alapulnak, akik betartják a 96/92/EK Irányelv rendelkezéseit, megállapítják a határon átvihető energia tarifáit és az egymás rendelkezésére álló összekapcsolási kapacitásokat, hogy ezáltal a határokon át történő ügyletek céljára a szállító hálózathoz hatékonyan hozzá lehessen férni.

2. A Bizottság javaslata

2.1 A Szlovén Köztársaság kérelmet intézett az Európai Bizottsághoz a szóban forgó rendelkezés módosítása érdekében, hogy lehetővé tegye Szlovénia számára, hogy továbbra is használhassa jelenlegi, az Ausztriával és Olaszországgal közös irányítású összeköttetéseket is tartalmazó gazdálkodási rendszerét 2007. július 1-ig. Jelenleg, a szóban forgó két összeköttetés rendelkezésre álló összkapacitásának felét bocsátja rendelkezésre Szlovénia ezzel a rendszerrel. A valóságban, az érintett szállítási hálózat kezelői között megkötött egyezmény értelmében, a rendelkezésre álló összkapacitás másik felét az olasz és az osztrák áramszolgáltató adja. A jelenlegi szlovén rendszer szerint, a rendelkezésre álló kapacitást abban az esetben, ha a teljes kapacitásigény meghaladja a (közös kezelésben) rendelkezésre álló mennyiséget, arányosan osztják meg a kapacitást igénylők között. A kapacitást ingyenesen bocsátják rendelkezésre. Ezt a rendszert nem lehet az „Elektromos energia” rendelet értelmében a piacon alapuló nem-diszkriminatív megoldásnak tekinteni. Ezt a kivételt igazolja az a tény is, hogy a szlovén ipar szerkezetátalakítási folyamata még nem fejeződött be, és a szlovén előállítású elektromos energia adaptálása az új piaci viszonyokhoz még mindig folyamatban van (nagy környezetvédelmi beruházási költségekkel).

3. Általános megjegyzések

3.1 Az Európai Bizottság javaslata az Európai Közösséget létrehozó szerződés 95. cikkelyén alapszik, amely a jogszabályok közelítéséről szóló fejezet része. A tények azonban – az 1228/2003. számú rendelet a csatlakozási tárgyalások befejezése és a csatlakozási szerződés aláírása után született, így Szlovénia nem tudott részt venni az elfogadási folyamatban – minden szempontból az ide vonatkozó csatlakozási szerződésen és okmányon alapuló megközelítést támasztják alá.

3.2 Ez utóbbi az intézmények által hozott határozatok alkalmazásával kapcsolatos rendelkezéseket tartalmazza, különösen arra az esetre nézve, ha egy új tagállam nem tudott részt venni az olyan döntéseket érintő tárgyalásokon, amelyet a szerződés vagy okmány aláírása és az ország tényleges, 2004. május 1-jei csatlakozása között hoztak. Szlovénia esetében pontosan ez a helyzet.

3.3 Ezeknek a rendelkezéseknek a szellemében kell figyelembe venni azt a kérést, amelyben a szlovén kormány a rendelet 6(1). cikke és a közvetlenül hozzá kapcsolódó mellékletben szereplő rendelkezések – valamint a szóban forgó bizottsági javaslat – megvalósításának 2007. július 1-ig történő elhalasztásáért folyamodik.

3.4 A „pacta sunt servanda” elvének megfelelően elutasítás csak akkor jöhet szóba, ha a javaslat elfogadása az Unió egészében okozna helyrehozhatatlan kárt.

3.5 Az Európai Bizottság javaslatában előre bocsátja, hogy igen gyenge lesz az átmeneti időszak tényleges kihatása az elektromos energia belső piacának működésére. Az EGSZB csatlakozik ehhez a véleményhez. Az sem nyilvánvaló, hogy a kért átmeneti időszak alatt Szlovénia képes felismerni a benne rejlő lehetőségeket, amelyek révén a belső piac nem kis jelentőségű regionális tengelypontjává válhat.

3.6 Továbbá az az érv, hogy az 1228/2003. számú rendelet pontosan azért kellett bevezetni, hogy végre megfelelően beinduljon az elektromos energia nemzetközi kereskedelme⁽¹⁾, és hogy a szlovén kérés ezt megszegi, az időtartamot, a hatókört és a földrajzi területet is szem előtt tartva nem hordoz elegendő súlyt a kérés elutasításához.

3.7 Az az – önmagában helyes – állítás, miszerint a tiszta verseny – például – az európai alumínium- és acélgyártók között, illetve az elektromosenergia-termelők között az egységes piac alapvető eleme, itt nem állja meg a helyét.

3.8 Más szemszögből nézve vitatható, hogy egy biztonságos és megbízható elektromos rendszer biztosítása Szlovéniában, valamint az átmeneti időszakban környezetvédelmi befektetések lehetővé tétele elegendő alapot adnak-e az Európai Bizottság javaslatának elfogadásához.

3.9 Az EGSzB annál is inkább hajlik a javaslat elfogadására, mivel – a 1228/2003. számú rendeletről szóló, 2001. október 17-i véleményében⁽²⁾ – az alábbiaknak adott hangot az akkor még tagjelölt országokat érintő következményekkel kapcsolatban: „...a tagjelölt országokban az elektromos árammal és a földgázzal foglalkozó ágazatokban ... nem versenyképes infrastruktúrák és irányítási módszerek tapasztalhatók. Ennek közvetlen következményeként jelentősen csökkenhet ezekben a szektorokban a munkahelyek száma, ami azután elviselhetetlen társadalmi feszültségekhez vezethet a tagjelölt országokban, különösen azokban, ahol nincs meg ugyanaz a fajta társadalombiztosítási rendszer, amely a tagállamokban megtalálható. Az Európai Uniónak ezekkel az országokkal meg kell osztania az Európában jelenleg végbemenő liberalizálási folyamat során szerzett tapasztalatait, és anyagi támogatással segítenie kell nekik korszerűsíteni a vállalataikat. Az ilyen új piacok megnyitása nem elegendő; energiaszektoraikat is át kell szervezni, hogy a tagjelölt országok vállalatai is egyenlő feltételek mellett versenyezhesenek.”

Brüsszel, 2004. június 30.

4. Összefoglalás és következtetés

4.1 A Bizottság által amellel felhozott érvek, hogy Szlovéniát illetően tolják ki július 1-jéig a 6. §. (1) bekezdésében, és az 1228/2003. sz. rendeletben foglalt irányadó rendelkezések alkalmazását a közös kezeléssel kapcsolatos problémák megoldására, nem támasztják alá kellőképpen a rendelkezés módosítását, tekintettel arra, hogy fontosabb érdekek forognak kockán, mint például a méltányos verseny.

4.2 Azonban ha figyelembe vesszük a rendelet keletkezésének és a csatlakozási dokumentumok aláírásának idejét, az EGSzB úgy érzi, hogy ezek az érvek megalapozottak. A kért rövid átmeneti időszak engedélyezése nem fog az Unió egészében helyrehozhatatlan károkat okozni – sőt, ellenkezőleg: a szlovéniai rendszerben a biztonság és a megbízhatóság éppúgy biztosított, mint a környezetvédelmi befektetések –, és az 1228/2003. számú rendeletről⁽³⁾ írott, az akkor még tagjelölt országok versenyképességéről szóló véleményében az EGSzB az javasolta, hogy az EU ajánlja fel segítségét. Az EGSzB-nek meggyőződése, hogy teljesen világos, hogy Szlovénia nem tudott részt venni az 1228/2003. számú rendelet elfogadásáról szóló tárgyalásokon.

4.3 Az Európai Bizottság javaslatának – amelyet a fent említett nézetekkel összhangban kellene kiegészíteni és elfogadni – magyarázatától és jogi alapjától függetlenül az EGSzB azt ajánlja, hogy az 1228/03. számú rendelet alkalmazási határidejének 2007. július 1-ig történő meghosszabbítását indítványozó javaslatot fogadják el.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Roger BRIESCH

⁽¹⁾ Lásd: EGSzB-velemény az „Európai Parlament és a Tanács rendelettervezetéről a határokon átnyúló elektromos energiacsere érdekében a hálózatra csatlakozás feltételeiről”, HL C 36., 2002.2.8., 10. o.

⁽²⁾ Lásd: EGSzB-velemény az „Európai Parlament és a Tanács rendelettervezetéről a határokon átnyúló elektromos energiacsere érdekében a hálózatra csatlakozás feltételeiről”, HL C 36., 2002.2.8., 10. o.

⁽³⁾ EGSzB vélemény: 6.6, HL C 36., 2002.2.2. 10. o.